

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o preskúmaní akčného plánu únie kapitálových trhov v polovici trvania

[COM(2017) 292 final]

(2018/C 081/16)

Spravodajca: **Daniel MAREELS**

Konzultácia	Európska komisia, 5. 7. 2017
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Prijaté v sekcii	5. 10. 2017
Dátum schválenia v pléne	19. 10. 2017
Plenárne zasadnutie č.	529
Výsledok hlasovania	136/0/3
(za/proti/zdržalo sa)	

Úvod

Toto stanovisko je súčasťou rozsiahlejšieho balíka štyroch stanovísk EHSV týkajúcich sa budúcnosti európskeho hospodárstva (t. j. prehĺbenia hospodárskej a menovej únie, hospodárskej politiky v eurozóne, únie kapitálových trhov a budúcnosti financií EÚ) ⁽¹⁾. Balík prichádza v rámci prípravy bielej knihy o budúcnosti Európy, ktorú nedávno začala Európska komisia a zohľadňuje príhovor predsedu Komisie Junckera o stave Únie v roku 2017. V súlade s uznesením EHSV o budúcnosti Európy ⁽²⁾ a predchádzajúcimi stanoviskami o dokončení HMÚ ⁽³⁾ tento balík stanovísk vyzdvihuje potrebu spoločnej vízie v riadení Únie, ktorá prekračuje rámec technických prístupov a opatrení a je predovšetkým otázkou politickej vôle a spoločnej perspektívy.

1. Závěry a odporúčania

1.1. EHSV je silným zástancom únie kapitálových trhov a má veľké ambície, čo týka jej realizácie, pretože únia má kľúčový význam tak pre ďalšiu a hlbšiu európsku integráciu a pokrok, ako aj pre každý členský štát, a je nevyhnutné zohľadniť meniaci sa medzinárodný kontext. Výbor považuje za dôležité vyvinúť maximálne úsilie na zabezpečenie úspechu tohto projektu. Je dôležité rýchlo dosiahnuť pokrok a výsledky, aby hospodárstvo EÚ dostalo v krátkodobom horizonte nové impulzy a dynamiku.

1.2. Výbor sa vždy intenzívne zaslazoval o ďalšie prehĺbenie a dobudovanie HMÚ a výslovne ich žiadal. Dnes to výbor dôrazne opakuje a jednoznačne sa vyjadruje v prospech únie kapitálových trhov. Banková únia a únia kapitálových trhov musia spolu zabezpečiť finančnú úniu a jej realizácia musí byť jednou zo záruk vytvorenia HMÚ, pretože je jedným z jej základných prvkov. Zrealizovali sa prvé opatrenia na vybudovanie HMÚ a aj v bankovej únii už bolo vykonaných niekoľko krokov v oblasti rozvoja prvého a druhého piliera a návrhov na tretí pilier. Teraz je dôležité pokračovať v práci v oboch

⁽¹⁾ Súčasťou balíka sú stanoviská EHSV Hospodárska politika v eurozóne na rok 2017 (doplňujúce stanovisko) (pozri stranu 216 tohto úradného vestníka), Únia kapitálových trhov: preskúmanie v polovici trvania, Prehĺbenie hospodárskej a menovej únie do roku 2025 (pozri stranu 124 tohto úradného vestníka) a Budúcnosť financií EÚ do roku 2025 (pozri stranu 131 tohto úradného vestníka).

⁽²⁾ Uznesenie EHSV Biela kniha Európskej komisie o budúcnosti Európy a ďalšie opatrenia, 6. júla 2017. Ú. v. EÚ C 345, 13.10.2017, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 451, 16.12.2014, s. 10 a Ú. v. EÚ C 332, 8.10.2015, s. 8.

oblastiach a čo najrýchlejšie skutočne dosiahnuť konečné ciele.

1.3. Okrem toho môže únia kapitálových trhov poskytnúť významný príspevok k upevneniu hospodárskeho oživenia, a tým tiež pomôcť zabezpečiť rast, investície a zamestnanosť, čo by bolo v prospech jednotlivých členských štátov, ako aj EÚ ako celku. Zo štrukturálneho hľadiska majú s tým súvisiace rozšírenie a diverzifikácia zdrojov financovania zabezpečiť väčšiu integráciu. To má zase prispieť k želanému zvýšeniu stability, bezpečnosti a odolnosti voči otrasom tak hospodárskeho, ako aj finančného systému. Ďalšie nejednotné vystupovanie neprichádza do úvahy, pretože nám kvôli nemu unikajú mnohé príležitosti.

1.4. Keďže medzinárodne a celosvetovo práve dochádza k určitému presúvaniu síl a právomocí a v blízkej budúcnosti budeme čeliť vystúpeniu Spojeného kráľovstva z Európskej únie, je nevyhnutné, aby EÚ vystupovala odhodlane a aby posilnila svoju hospodársku pozíciu. Európa by pritom mohla nasledovať príklad hospodárstva USA, ktoré po kríze preukázalo svoju odolnosť a dynamiku.

1.5. EHSV chápe, že únia kapitálových trhov nie je nezáväzným opatrením v prospech niektorých jednotlivcov, ale že sa musí vo všetkých členských štátoch EÚ stať realitou. To je absolútne nevyhnutné. Na európskej úrovni aj v členských štátoch musí existovať politická vôľa vyvinúť na tento účel všetko potrebné úsilie a vytvoriť všetky vhodné a nevyhnutné podmienky. Výsledkom musí byť únia kapitálových trhov, ktorá symbolizuje integráciu v celej Únii, ale zároveň zohľadňuje súčasné požiadavky, potreby a ambície, okrem iného určitých regiónov a oblastí. Je potrebná súdržná a dôsledná politika na všetkých úrovniach a musia sa odmietnuť iniciatívy, ktoré nie sú v súlade so stanovenými cieľmi.

1.6. Pre EHSV je mimoriadne dôležité maximalizovať šance únie kapitálových trhov na úspech. Preto sa výslovne navrhuje zabezpečiť potrebné nástroje, ktoré môžu určiť a merať účinné úsilie o vytvorenie únie kapitálových trhov a dosiahnutý pokrok vo všetkých členských štátoch. Výbor teda dôrazne podporuje vytvorenie systému pravidelného hodnotenia pokroku v oblasti budovania únie kapitálových trhov a jej implementácie v členských štátoch, tak pomocou kvalitatívnych, ako aj kvantitatívnych opatrení, ktorých výsledky sa zverejnia a na ktoré budú nadväzovať vhodné opatrenia a kroky v prípade nedostatkov.

1.7. Konečný úspech únie kapitálových trhov bude závisieť od miery, v akej budú poskytnuté základné piliere premenené na realitu, a od spôsobu, ako sa bude v skutočnosti realizovať jednotný trh a ako ho budú využívať jednotlivé zúčastnené strany, a to v prvom rade poskytovatelia finančných služieb, podniky, investori a sporitelia. Výbor preto víta toto rýchle hodnotenie v polovici trvania a odporúča, aby sa v budúcnosti takéto hodnotenia konali pravidelne. Aktívne a úzko sa do nich zapoja aj uvedené zúčastnené strany.

1.8. Ďalšie kroky pre polozenie základných pilierov únie kapitálových trhov si vyžadujú prijatie konkrétnych rozhodnutí. Podľa názoru výboru je potrebné dať prednosť opatreniam a krokom, ktoré povedú k čo najväčšiemu zblíženiu a ktoré ponechajú členským štátom čo najmenší priestor zájsť ďalej, ako je nevyhnutne potrebné, a to aj so zreteľom na prístup podľa programu REFIT, ktorého cieľom je zjednodušenie bez zbytočnej administratívnej záťaže a s nižšími nákladmi.

1.9. V dokumente Komisie je uvedených 38 základných pilierov únie kapitálových trhov, ktoré je potrebné položiť do roku 2019. Hoci tento vysoký počet opatrení, ktoré je potrebné v krátkom čase vypracovať, môže vyvolávať pochybnosti o prístupe, výbor považuje za dôležité, aby boli čo najrýchlejšie neodvolateľne a nezvratne položené základy únie kapitálových trhov.

1.10. V tejto súvislosti EHSV nalieha osobitne na to, aby sa potrebná pozornosť venovala financovaniu MSP. Pre tieto podniky je financovanie bankami naďalej mimoriadne dôležité. Popri uskutočnených opatreniach v ich prospech, ktoré boli stanovené v pôvodnom akčnom pláne (napr. sekuritizácie STS, smernica o prospekte), treba v tomto oznámení pracovať na všetkých iniciatívach, ktoré môžu podmienky pre tieto podniky ďalej zlepšovať. Okrem toho je pre MSP potrebné rozvíjať a podporovať ďalšie možnosti, ako je alternatívne financovanie a podpora iných politických nástrojov.

1.11. EHSV tiež víta dôraz, ktorý sa kladie na posilňovanie udržateľných investícií a vedúcu úlohu, ktorú by EÚ mala zohrávať v tejto oblasti. Je zástancom názoru, že aspekty udržateľnosti by sa mali zohľadniť pri nadchádzajúcej legislatívnej revízii finančných právnych predpisov (prioritné opatrenie 6).

1.12. Výbor s potešením víta skutočnosť, že pri úsilí o vytvorenie únie kapitálových trhov bude v centre pozornosti dohľad. Dohľad na európskej úrovni zohráva kľúčovú úlohu, a to tak pokiaľ ide o bezpečnosť a stabilitu, ako aj pokiaľ ide o uskutočnenie želanej integrácie trhu a odstránenie nerovností a iných prekážok na jednotnom trhu.

2. Súvislosti

2.1. Komisia pod vedením Jeana-Clauda Junckera pri nástupe do funkcie označila za jednu zo svojich absolútnych priorít podporu rastu, investícií a zamestnanosti. So zreteľom na jej realizáciu sa od začiatku pracovalo na vytvorení Investičného plánu pre Európu, ktorý zahŕňa viacero oblastí.

2.2. Súčasťou plánu je okrem iného úsilie o vybudovanie jednotnej únie kapitálových trhov. Jeho uskutočňovanie sa začalo koncom septembra 2015, keď Komisia uverejnila Akčný plán na vybudovanie únie kapitálových trhov⁽⁴⁾. Týmto akčným plánom sa stanovujú základné piliere na zriadenie dobre fungujúcej a integrovanej únie kapitálových trhov zahŕňajúcej všetky členské štáty, a to do roku 2019.

2.3. O necelý rok neskôr už Európska rada vyzývala na „rýchly a rozhodný pokrok“ pri plnení plánu „s cieľom zabezpečiť ľahší prístup podnikov k finančným prostriedkom a podporovať investície do reálnej ekonomiky prostredníctvom napredovania v cieľoch únie kapitálových trhov“⁽⁵⁾. Krátko potom prijala Komisia oznámenie, v ktorom sa (takisto) presadzovalo urýchlenie reforiem⁽⁶⁾.

2.4. Okrem toho sa nedávno objavilo niekoľko nových výziev na finančnú integráciu, ako je blížiaci sa odchod najväčšieho finančného centra z EÚ (v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z Európskej únie).

2.5. To všetko nedávno⁽⁷⁾ viedlo k zverejneniu oznámenia Komisie o preskúmaní akčného plánu únie kapitálových trhov v polovici trvania⁽⁸⁾. V tomto preskúmaní v polovici trvania sa okrem a) stavu vykonávania pôvodného akčného plánu a b) oznámenia niekoľkých nových legislatívnych iniciatív, ktoré vyplývajú z ešte neuskutočnených opatrení, uvádza predovšetkým c) niekoľko nových prioritných opatrení.

2.5.1. Cieľom tohto hodnotenia v polovici trvania je cielenejšie reagovať na meniace sa výzvy, ktoré sa objavili, ako aj zohľadniť výsledky verejnej konzultácie, ktorá sa konala na jar 2017.

2.5.2. Z opatrení uvedených v pôvodnom pláne⁽⁹⁾ (33) bola na úrovni Komisie vykonaná viac ako polovica (20) podľa pôvodného časového harmonogramu. Predložené návrhy sa týkajú okrem iného rozvoja trhov s rizikovým kapitálom, jednoduchšieho a lacnejšieho prístupu spoločností na verejné trhy tým, že sa prepracujú pravidlá týkajúce sa prospektov, odstránenia preferenčného daňového zaobchádzania s dlhovými nástrojmi v neprospech kapitálových nástrojov, podpory bezpečného a likvidného trhu v oblasti sekuritizácie a ponuka možnosti reorganizácie alebo druhej šance v prípade konkurzu pre poptivých podnikateľov.

2.5.3. V súvislosti s doposiaľ nerealizovaným programom⁽¹⁰⁾ chce Komisia predložiť okrem iného 3 legislatívne návrhy, ktoré sa považujú za ťažisko realizácie únie kapitálových trhov. Týka sa to najmä návrhu celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu (PEPP) (uverejnený 29. júna 2017), návrhu kolíznych noriem, pokiaľ ide o dôsledky transakcií s cennými papiermi a pohľadávkami pre tretie strany (4. štvrtrok 2017), a návrhu rámca EÚ pre kryté dlhopisy (1. štvrtrok 2018).

⁽⁴⁾ COM(2015) 468 final.

⁽⁵⁾ <http://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>.

⁽⁶⁾ COM(2016) 601 final.

⁽⁷⁾ 8. júna 2017.

⁽⁸⁾ COM(2017) 292 final.

⁽⁹⁾ COM(2017) 292 final, bod 2.

⁽¹⁰⁾ Tamže, poznámka pod čiarou č. 9.

2.5.4. S cieľom ponúknuť odpovede na nové výzvy bolo prijatých 9 nových prioritných opatrení ⁽¹¹⁾ na posilnenie únie kapitálových trhov:

- viac právomocí pre Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA), aby sa podporila účinnosť jednotného dohľadu v celej EÚ a mimo nej,
- primeranejší regulačný rámec na kótovanie MSP na verejných trhoch,
- preskúmanie prudenciálneho zaobchádzania s investičnými podnikmi,
- výskum možného európskeho rámca licencií a pasov pre činnosti v oblasti finančných technológií,
- opatrenia na podporu sekundárnych trhov pre nesplácané úvery a skúmanie prípadných legislatívnych iniciatív, aby prednostní veritelia mohli jednoduchšie získať späť hodnotu krytých úverov podnikom a podnikateľom,
- nadväzné opatrenia na základe odporúčaní skupiny odborníkov na vysokej úrovni týkajúce sa udržateľného financovania,
- podpora cezhraničného šírenia alternatívnych investičných fondov a subjektov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov a dohľad nad nimi,
- usmernenia týkajúce sa pravidiel EÚ v oblasti zaobchádzania s cezhraničnými investíciami v EÚ a príslušný rámec pre zmierlivé riešenie investičných sporov,
- komplexné stratégie EÚ pre preskúmanie opatrení na podporu rozvoja miestnych a regionálnych kapitálových trhov.

2.6. Cieľom zostáva poskytnúť rozhodujúci a trvalý príspevok k tomu, aby boli do roku 2019 položené základné piliere realizácie únie kapitálových trhov. To sa premietne do pracovného programu Komisie na rok 2018.

3. Poznámky a pripomienky

3.1. Výbor najprv opätovne potvrdzuje ⁽¹²⁾ svoju zásadnú podporu a svoje predchádzajúce stanovisko v prospech únie kapitálových trhov, ktorej realizácia je nevyhnutná so zreteľom na ďalšiu finančnú a hospodársku integráciu v rámci Únie. Súčasný impulz sa musí využiť, a platí to najmä teraz, keď celosvetovo dochádza k určitému presunu sily a právomocí medzi východom a západom. EÚ musí vystupovať rozhodne.

3.2. Únia kapitálových trhov tvorí základnú súčasť širšieho programu, ktorý musí prispieť k väčšiemu rastu, investíciám a zamestnanosti. Trvalá a zdravá hospodárska obnova musí zostať na popredných miestach zoznamu úloh a je potrebné sa o ňu naďalej bezodkladne usilovať. Naozaj záleží na tom, aby hospodárske oživenie pokračovalo a aby viac ľudí získalo prácu a udržalo si ju.

3.3. Ďalej musí únia kapitálových trhov umožniť veľkú mobilizáciu kapitálu v Európe a jeho pohyb smerom k všetkým podnikom, infraštruktúrnym a udržateľným dlhodobým projektom v jednotnejšom prostredí. Rozšírenie a diverzifikácia zdrojov financovania, ktoré sú ich cieľom a pri ktorých môže svoju úlohu plne zohrávať tak bankové, ako aj trhové financovanie, musia viesť k väčšej dynamike a razancii ekonomiky. Ako inšpirácia môže v súčasnosti poslúžiť americký model, ktorý po kríze ukázal, že je odolnejší, a to popri ďalších novinkách, pri ktorých majú dôležitejšiu úlohu okrem iného poskytovatelia nebankových úverov.

⁽¹¹⁾ COM(2017) 292 final, bod 4.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 133, 14.4.2016, s. 17.

3.4. Zároveň ide o to, aby sa vyvíjalo úsilie o hospodársku a sociálnu konvergenciu, a tým sa posilnila finančná a ekonomická stabilita v rámci EÚ. Na poprednom mieste musí byť kvalitatívny prístup, ktorý je charakterizovaný zdravým a udržateľným rastom a blahobytom. Aj podniky, investori a sporitelia musia mať možnosť získať prostredníctvom únie kapitálových trhov určité výhody, ale zároveň nesmú byť kvôli tomu nútení podstupovať príliš veľké riziko.

3.5. Únia kapitálových trhov má zásadný význam aj pre ďalšie prehĺbenie a dokončenie HMÚ a jej realizácia je nevyhnutná⁽¹³⁾. Výbor znovu potvrdzuje svoj tradičný postoj v tejto súvislosti⁽¹⁴⁾. Spolu s plnohodnotnou bankovou úniou musí únia kapitálových trhov viesť k skutočnej finančnej únii, jednému zo štyroch základných pilierov HMÚ⁽¹⁵⁾⁽¹⁶⁾. Ďalšie kroky v týchto oblastiach už boli podniknuté a je dôležité, aby úsilie pokračovalo na nezmenenej úrovni aj naďalej.

3.6. Na únii kapitálových trhov majú napokon záujem všetky členské štáty. Ako bolo nedávno uvedené, má ešte inú dôležitú výhodu, to jej príspevok ku konvergentnému rastu medzi členskými štátmi, ktorý vyplýva z lepšej cirkulácie a alokácie úspor naprieč Úniou. Slabšie hospodárstva musia byť preto schopné rýchlejšie vyrovnať náskok a dobehnúť výkonnejšie hospodárstva⁽¹⁷⁾. Ďalej sa uvádza, že z tohto hľadiska má z dôvodu vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ dokonca zásadnejší význam, aby sa únia kapitálových trhov skutočne implementovala a aby európsky rast mohol využívať služby integrovaného finančného systému⁽¹⁸⁾.

3.7. To všetko spôsobuje, že výbor považuje za maximálne žiaduce rýchle dosiahnutie pokroku. Podporuje vyhlásenie Európskej rady z júna 2016⁽¹⁹⁾ a iné vyhlásenia⁽²⁰⁾ v rovnakom zmysle.

3.8. Týmto rýchlym⁽²¹⁾ hodnotením akčného plánu v polovici trvania sa zabezpečuje dohľad a včasná reakcia. Výbor to víta vzhľadom na to, že to umožní ponúknuť dôraznejšiu a cielenejšiu odpoveď na rôzne výzvy zamerané na budúcnosť, ktoré sa objavujú v neustále sa meniacich politických a hospodárskych podmienkach. Napokon je žiaduce pravidelné zabezpečovanie takýchto hodnotení v polovici trvania aj v budúcnosti. Výbor sa domnieva, že je vhodné do tohto procesu aktívne a užšie zapojiť rôzne zúčastnené strany. Je to o to dôležitejšie vzhľadom na to, že konečný úspech únie kapitálových trhov bude závisieť od miery, v akej sa poskytnuté základné piliere premenia na „ozajstnú“ realitu, v akej sa jednotný trh bude v skutočnosti realizovať a v akej ho bude účinne využívať čo najväčší počet poskytovateľov finančných služieb, podnikov, investorov a sporiteľov.

3.9. Pre realizáciu únie kapitálových trhov je potrebné uprednostňovať opatrenia, ktoré maximálne prispievajú ku konvergencii⁽²²⁾ a ktoré ponechávajú členským štátom čo najmenší priestor zájsť ďalej, ako je nevyhnutné. Je potrebné vyhnúť sa rozdielom pri transpozícii európskych právnych predpisov do vnútroštátneho práva, rovnako ako rozdielom v konkrétnom uplatňovaní. Navyše je nutné čo najviac podporovať prístup programu REFIT.

3.10. Výbor sa domnieva, že únia kapitálových trhov nesmie byť nezáväzným opatrením, ktoré je prínosom len pre niektoré krajiny, ale naopak musí sa stať realitou vo všetkých členských štátoch EÚ. To je absolútne nevyhnutné. Preto je mimoriadne dôležité, aby bola prítomná (politická) vôľa na európskej úrovni a aby sa v každom z členských štátov vytvorili vhodné podmienky a potrebné iniciatívy, ktoré tento úspech umožnia a premenia ho na realitu.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 451, 16.12.2014, s. 10, časť I.

⁽¹⁴⁾ Pozri tiež stanovisko EHSV na tému Prehĺbenie HMÚ do roku 2025 (pozri stranu 124 tohto úradného vestníka).

⁽¹⁵⁾ Popri opatreniach zameraných na realizáciu finančnej únie je tiež nevyhnutné vytvoriť skutočnú hospodársku úniu, fiškálnu úniu a politickú úniu. Správa piatich predsedov Dobudovanie hospodárskej a menovej únie v Európe, jún 2015.

⁽¹⁶⁾ Pozri aj Dobudovanie hospodárskej a menovej únie v Európe, správa piatich predsedov, jún 2015.

⁽¹⁷⁾ Takto sa zároveň lepšie absorbujú asymetrické účinky hospodárskych šokov.

⁽¹⁸⁾ Pozri okrem iného Vítor Constâncio, viceprezident Európskej centrálnej banky, *Effectiveness of Monetary Union and the Capital Markets Union*, Malta, 6. apríla 2017. <http://malta2017.eurofi.net/highlights-eurofi-high-level-seminar-2017/vitor-constancio-vice-president-european-central-bank/>

⁽¹⁹⁾ Pozri bod 2.3 tohto stanoviska.

⁽²⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

⁽²¹⁾ Menej ako 2 roky po uverejnení akčného plánu.

⁽²²⁾ Takto by sa napríklad v prípadoch, keď je to možné, mohli uprednostniť nariadenia pred smernicami.

3.11. Skutočnosť, že realizácia únie kapitálových trhov vo všetkých členských štátoch je absolútne nevyhnutná, nemožno spochybníť (pozri bod 3.10). Preto je potrebné zabezpečiť nástroje, ktoré umožnia určiť účinné úsilie o dosiahnutie stanovených cieľov a reálny pokrok vo všetkých členských štátoch. Výbor je preto veľkým zástancom vytvorenia systému pravidelného hodnotenia pokroku v oblasti budovania únie kapitálových trhov a jej implementácie v členských štátoch, a to tak pomocou kvantitatívnych, ako aj kvalitatívnych kritérií. Výsledky tohto hodnotenia sa musia zverejňovať. V prípade nedostatkov je potrebné zabezpečiť vhodné kroky a opatrenia.

3.12. Výsledkom musí byť únia kapitálových trhov, ktorá zaručuje integráciu v celej Únii, ale zároveň zohľadňuje súčasné potreby a ambície jednotlivých členských štátov bez toho, aby to zároveň viedlo k novej roztrieštenosti alebo fragmentácii. V tomto kontexte je jasné, že je veľmi dôležité vytvárať regionálne kapitálové trhy pre určité oblasti a podnikateľov, ktorí tam majú sídlo (prioritné opatrenie č. 9). To môže tiež pomôcť stimulovať cezhraničný obchod a poskytovanie služieb, čo je teraz často ešte nákladnejšie a náročnejšie ako miestny trh.

3.13. Ďalšia úspešná realizácia únie kapitálových trhov si navyše vyžaduje súdržnú a dôslednú politiku na všetkých úrovniach. Je tiež potrebné zabrániť iniciatívam, ktoré nie sú v súlade s úniou kapitálových trhov a/alebo vytvárajú fragmentáciu alebo prekážky.

3.14. Celý prehľad základných pilierov únie kapitálových trhov v dokumente Komisie ⁽²³⁾, ktoré sa musia do roku 2019 (ešte) zabezpečiť, v súčasnosti obsahuje nie menej ako 38 opatrení a úloh. Aby sa v čo najväčšej miere zachovali uvedené šance na úspech, je otázne, či sa toho nemusí stať príliš veľa vo veľmi krátkom čase a či by teda nebolo lepšie zamerať sa na obmedzený počet priorít ⁽²⁴⁾. Bez ohľadu na odpoveď v každom prípade záleží na tom, aby bola práca v stanovenom časovom harmonograme čo najviac zameraná na výsledok a aby sa nezvratne vytvorili základy kapitálovej únie.

3.15. Ako výbor už uviedol vo svojom pôvodnom stanovisku k akčnému plánu, považuje za veľmi dôležité financovanie MSP, ktoré tvoria aktívne jadro európskej ekonomiky a sú veľmi dôležité pre zamestnanosť. Aj po tomto hodnotení v polovici trvania má výbor ešte stále pochybnosti ⁽²⁵⁾, pokiaľ ide o relevantnosť a účinnosť únie kapitálových trhov pre MSP.

3.16. Najmä v prípade MSP (a predovšetkým malých podnikov) je potrebné urobiť všetko pre to, aby sa bankové financovanie, tak miestne, ako aj cezhraničné, stalo ľahko prístupným a atraktívnym a takým aj ostalo ⁽²⁶⁾. Aj možnosti alternatívneho financovania pre malé a stredné podniky by sa mali povzbudzovať a podporovať. Návrhy týkajúce sa sekuritizácie (STS), o ktorých sa EHSV v minulosti vyjadril pozitívne ⁽²⁷⁾, znamenajú nepochybne krok správnym smerom, ale nemôže zostať len pri tom. Vedúcu úlohu v tom môže zohrať i vývoj sekundárneho trhu s nesplácanými úvermi (prioritné opatrenie č. 4) a režim pre kryté dlhopisy, rovnako ako propagácia nástrojov, ktoré majú MSP k dispozícii.

4. Konkrétne pripomienky a poznámky

4.1. Hoci nejde o vyčerpávajúci prehľad, nasleduje niekoľko poznámok a pripomienok týkajúcich sa niektorých prioritných opatrení ⁽²⁸⁾ oznámených v dokumente Komisie, ktoré výbor zaujali.

⁽²³⁾ Pozri prílohu dokumentu Komisie COM(2017) 292 final.

⁽²⁴⁾ V priebehu seminára na vysokej úrovni EUROFI 2017, ktorý sa konal na Malte v dňoch 5., 6. a 7. apríla 2017, sa medzi účastníkmi konali rôzne prieskumy. Jednu z otázok bolo: Ako možno zásadným spôsobom urýchliť vybudovanie únie kapitálových trhov? Z respondentov 37 % odpovedalo „zameraním pozornosti na niekoľko kľúčových priorít“, 29 % uviedlo „vytvorením politického impulzu na odstránenie domácich prekážok“. Dvanásť percent respondentov odpovedalo „vytvorením jedného finančného centra v EU-27“ a rovnaké percento zaškrtlo odpoveď „nie je možné zásadným spôsobom urýchliť vytvorenie únie kapitálových trhov“. Na štvrtom a piatom mieste sa umiestnili odpovede „väčším zblížením dohľadu“ (8 %) a „ďalším prispôbením bankovej regulácie osobitostiam finančných trhov EÚ“ (3 %).

Ďalšia otázka znela: „Aké sú dve kľúčové priority EU-27 pre dosiahnutie cieľov únie kapitálových trhov?“. Medzi 3 najčastejšie odpovede patrí: „lepšia súdržnosť konkurzného práva a práva v oblasti cenných papierov“ (21 %), „rozvoj kapitáloveho financovania“ (16 %) a „dosiahnutie úspechov pomocou krátkodobých cieľov (sekuritizácia, prospekt...)“ (15 %).

Viac informácií o seminári na vysokej úrovni EUROFI (vrátane výsledkov prieskumu) je dostupných na stránke https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2017/html/sp170406_2_en.html.

⁽²⁵⁾ Ú. v. EÚ C 133, 14.4.2016, s. 17, bod 1.6.

⁽²⁶⁾ Situácia je odlišná v jednotlivých členských štátoch.

⁽²⁷⁾ Ú. v. EÚ C 82, 3.3.2016, s. 1.

⁽²⁸⁾ Pokiaľ sa na ne neodkazuje už na inom mieste v tomto stanovisku.

4.2. Výbor s potešením víta, že pri úsilí o vytvorenie únie kapitálových trhov (prioritné opatrenie č. 1) bude v centre pozornosti dohľad, a dúfa, že sa tejto téme bude venovať prednostná pozornosť. Zásadnú úlohu musí zohrávať dohľad na európskej úrovni, a to tak pokiaľ ide o bezpečnosť a stabilitu finančného a ekonomického systému, ako aj pokiaľ ide o realizáciu potrebnej integrácie trhu a odstránenie nerovností a iných prekážok na jednotnom trhu bez ohľadu na ich druh.

4.3. Dosahovanie väčšej proporcionality pravidiel na podporu primárnych verejných ponúk akcií a investičných podnikov (prioritné opatrenie č. 2) stojí za to zvážiť a určite si zasluhuje pozornosť, ale zároveň sa musí ďalej venovať pozornosť záujmom a ochrane malého sporiteľa a investora.

4.4. Celkom oprávnený je záujem o posilnenie vedúceho postavenia EÚ, pokiaľ ide o udržateľné investície (prioritné opatrenie č. 6). Je totiž dôležité, aby Európa zohrávala vedúcu úlohu, pokiaľ ide o „dobrý“ a udržateľný rast. V popredí pritom musí byť kvalitatívny prístup. Je tiež dôležité, aby sporitelia a investori získali relevantné informácie, napríklad za dostatočne dlhé obdobie. Napríklad pokiaľ ide o vplyv investície, údaje sa neuchovávajú dlhšie ako 3 roky. Malo by sa preskúmať, či by toto obdobie nebolo možné predĺžiť.

4.5. EHSV sa navyše zhoduje s Európskou komisiou ⁽²⁹⁾ v názore, že je potrebné účinne kombinovať súkromný kapitál a financovanie z EFSI a iných fondov EÚ, aby sa investície presunuli smerom k MSP, ktoré vykazujú pozitívne sociálne a environmentálne externality, čím sa tiež prispeje k dosiahnutiu cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, a predovšetkým cieľov nedávno vytvoreného európskeho piliera sociálnych práv.

V Bruseli 19. októbra 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS

⁽²⁹⁾ COM(2017) 292 final, bod 4.5.